

Постановление № 246 от 2 ноември 2017 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, приет с Постановление № 243 на Министерския съвет от 1998 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 246 ОТ 2 НОЕМВРИ 2017 Г.

за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, приет с Постановление № 243 на Министерския съвет от 1998 г. (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 38, 42 и 112 от 1999 г., бр. 30, 48, 98 и 100 от 2000 г., бр. 19 и 97 от 2001 г., бр. 26, 46, 81 и 118 от 2002 г., бр. 40 от 2003 г., бр. 115 от 2004 г., бр. 31 и 103 от 2005 г., бр. 54 и 93 от 2006 г., бр. 101 от 2007 г., бр. 26 от 2009 г., бр. 27, 41, 43, 45 и 50 от 2010 г., бр. 63 от 2011 г., бр. 17 и 73 от 2013 г., бр. 55 от 2014 г., бр. 63 от 2015 г., бр. 89 от 2016 г. и бр. 17 от 2017 г.)

**МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПОСТАНОВИ:**

§ 1. В чл. 14 се създават ал. 3, 4, 5 и 6:

„(3) Помощта по ал. 1, т. 4 се отпуска, ако детето:
1. редовно посещава подготвителните групи в детските градини или подготвителните групи в училищата за задължителна предучилищна подготовка на децата, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние;
2. до завършване на средно образование редовно посещава училище, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние.

(4) Помощта по ал. 1, т. 4 се спира в случай на допуснати отсъствия повече от 3 дни от детето, посещаващо група за предучилищно образование, и 5 учебни часа – от ученика, за които няма уважителни причини, съгласно чл. 10 от Наредба № 5 от 2016 г. за предучилищното образование, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 46 от 2016 г.), и чл. 62 от Наредбата за приобщаващото образование, приета с Постановление № 232 на Министерския съвет от 2017 г. (ДВ, бр. 86 от 2017 г.).

(5) В случаите по ал. 4 помощта се спира със заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“ или на упълномощено от него длъжностно лице за месеца, в който са допуснати отсъствията. Помощта се възобновява от месеца, в който основанията за спиране е отпаднало.

(6) За установяване на обстоятелствата по ал. 3 и 4 дирекциите „Социално подпомагане“ ползват информацията, получена на основание чл. 17, ал. 5 – 8 от Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца, приет с Постановление № 139 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 67 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 93 от 2004 г.; попр., бр. 97 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 115 от 2004 г., бр. 34 от 2009 г., бр. 27, 29 и 41 от 2010 г., бр. 7 от 2011 г., бр. 95 от 2012 г., бр. 73 от 2013 г., бр. 55 от 2014 г., бр. 32, 80 и 86 от 2015 г. и бр. 34 и 79 от 2017 г.).“

§ 2. В чл. 27, ал. 7 думите „предложение за оценка на потребностите от подкрепа по реда на чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане“ се заменят с „препоръка за насочване към ползване на социални услуги“.

§ 3. В чл. 36, ал. 2, т. 4 се правят следните изменения:

1. Буква „бб“ се изменя така:

„бб) център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания;“

2. Буква „вв“ се отменя.

§ 4. Член 40 се изменя така:

„Чл. 40. (1) Лицата, които желаят да ползват социални услуги, подават писмено заявление по настоящия си адрес съответно до:

1. директора на дирекция „Социално подпомагане“ – за социалните услуги, които са делегирани от държавата дейности;

2. кмета на общината – за социалните услуги, които са местни дейности;

3. органа на управление, когато доставчикът на социалните услуги е лице по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат копие от експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК или медицински протокол на ЛКК, ако има такива, документ за самоличност – за справка, като при необходимост органите по ал. 1 могат да изискват и други документи.

(3) В случай че лицето, което желае да ползва социални услуги, е пълнолетно лице, поставено под запрещение, към заявлението по ал. 1 се прилагат и:

1. копие от съдебното решение за поставяне под запрещение;

2. копие от удостоверение от органа по настойничеството и попечителството за учредяване на настойничество/попечителство;

3. становище на попечителя/настойника на лицето.

(4) Копие от експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК или медицинският протокол на ЛКК по ал. 2 и документите по ал. 3, т. 1 и 2 се представят само в случаите, в които органите по ал. 1 не разполагат с тях.

(5) Когато лицето по ал. 3 не може да предостави становището по ал. 3, т. 3, органите, до които е отправено заявлението, го изискват от попечителя/настойника.

(6) Органите по ал. 1, т. 1 и 2 предоставят консултация и информация на лицето относно всички видове социални услуги, които може да ползва, включително информацията относно профила на услугите и условията за заплащане и освобождаване от такса за ползването им.

(7) Въз основа на подаденото заявление и приложените документи органите по ал. 1, т. 1 и 2 в 20-дневен срок подготвят социален доклад, който включва изводите от извършената социална оценка на потребностите на лицето и предложение за социалните услуги, които са в съответствие с идентифицираните потребности, с желанието и с личния избор на лицето, при спазване на чл. 16, ал. 2 от Закона за социално подпомагане.

(8) В случай че лицето не приема препоръчаните социални услуги, това се отразява в доклада по ал. 7.

(9) Лице, пострадало от домашно насилие или жертва на трафик, се настанява незабавно в кризисен център независимо от настоящия му адрес, като дирекция „Социално подпомагане“ по местонахождението на центъра предприема действия за подготовка на доклада по ал. 7.

(10) Когато лицето, пострадало от домашно насилие или жертва на трафик, е бременна жена или майка на дете, ненавършило три години, и е в риск да изостави детето си, тя се настанява незабавно в кризисен център или в звено „Майка и бебе“ заедно с детето. В случай че майката е придружена от друго свое дете – навършило три години, то също се настанява заедно с нея.

(11) Лице в състояние на криза от социален характер се настанява незабавно в социална услуга, подходяща да отговори на неговите потребности, независимо от настоящия му адрес, като дирекция „Социално подпомагане“ по местонахождението на услугата предприема координирани действия за подготовка на доклада по ал. 7.

(12) При непосредствена опасност за живота на лицата, настанени по реда на ал. 9 и 10, и на техните деца доставчикът на социалната услуга уведомява органите на Министерството на вътрешните работи по местонахождение на кризисния център или на звеното „Майка и бебе“.

(13) Когато настаняването на лицата по ал. 9, 10 и 11 се извършва от доставчик на социалната услуга по чл. 40, ал. 1, т. 2 и 3, той уведомява незабавно органите на Министерството на вътрешните работи и дирекция „Социално подпомагане“.

§ 5. Член 40а се изменя така:

„Чл. 40а. (1) Настаняването в специализирани институции и социални услуги в общността от резидентен тип, когато са делегирани от държавата дейности и местни дейности, се извършва със заповед съответно на:

1. директора на дирекция „Социално подпомагане“ – за делегираните от държавата дейности;

2. кмета на общината или на оправомощено от него длъжностно лице – за местните дейности.

(2) Извън случаите по ал. 1 предоставянето на социални услуги в общността, когато са делегирани от държавата дейности и местни дейности, се извършва с направление, издадено съответно от:

1. директора на дирекция „Социално подпомагане“ – за делегираните от държавата дейности;

2. кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице – за местните дейности.

(3) Заповедите по ал. 1 и направленията по ал. 2 се издават въз основа на доклада по чл. 40, ал. 7 при наличие на свободни места и се съобщават писмено на лицата в 14-дневен срок от издаването им, като могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Доставчик на социална услуга, когато е делегирана от държавата дейност, не може да откаже настаняване/ползване на услугата на лице, насочено от дирекция „Социално подпомагане“ по реда на ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 или по реда на Закона за закрила на детето,

ако услугата отговаря на нуждите на лицето с оглед на предоставяните в нея дейности и нейния профил и ако в услугата има свободни места.

(5) Отчитането на заетостта на социална услуга, когато е делегирана от държавата дейност, се извършва въз основа на брой сключени договори след издадени заповеди/направления по реда на ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1.

(6) Заповедите и направленията по ал. 3 са валидни за срок един месец от датата на писменото им съобщаване на лицето. Срокът на валидност може да се удължи до три месеца в случаите на болнично лечение на лицето.

(7) В случаите, когато няма свободни места в социалната услуга, която отговаря на нуждите и желанията на лицето, то се вписва в регистъра на чакащите за настаняване/ползване на социална услуга от органите по чл. 40, ал. 1, т. 1 и 2.

(8) Предоставянето на социални услуги за деца се извършва по реда на Закона за закрила на детето и Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, приет с Постановление № 153 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 24 от 2004 г., бр. 31 от 2005 г., бр. 93 от 2006 г., бр. 84 от 2007 г., бр. 57 от 2009 г., бр. 68 от 2012 г., бр. 89 от 2016 г. и бр. 34 и 79 от 2017 г.)."

§ 6. Член 40б се изменя така:

„Чл. 40б. (1) Доставчикът на социални услуги организира извършването на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и подготовката на индивидуален план за подкрепа на всяко лице, насочено по реда на чл. 40а, в срок до 20 работни дни от постъпването на лицето в услугата.

(2) Когато заявлението по чл. 40, ал. 1 е подадено до лице по чл. 40, ал. 1, т. 3, органът на управление е длъжен в срока по ал. 1 да организира извършването на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и подготовката на индивидуален план за подкрепа на лицето.

(3) Оценката и планът по ал. 1 се разработват от мултидисциплинарен екип от социалната услуга, чийто състав се определя от нейния ръководител, като в екипа участват минимум двама специалисти (психолог, педагог/специален педагог, медицински специалист, социален работник, рехабилитатор, трудотерапевт или други подходящи специалисти).

(4) Екипът по ал. 3 извършва индивидуалната оценка на потребностите от подкрепа в съответствие със следните принципи:

1. обективност и пълнота на оценката;
2. всеобхватност на анализа на потребностите на лицето;
3. включване на лицето във всеки етап на оценката.

(5) Оценката и планът се преразглеждат и актуализират при необходимост, но не по-късно от 12 месеца от изготвянето им, освен в случаите, когато лицето е прекратило ползването на услугата преди изтичането на този срок.

(6) Преди изтичане на срока на договора по чл. 40г, ал. 2 доставчикът на социални услуги извършва оценка, с която се установява дали са постигнати целите, заложиени в индивидуалния план за подкрепа."

§ 7. Член 40в се изменя така:

„Чл. 40в. (1) Екипът по чл. 40б, ал. 3 в срока по чл. 40б, ал. 1 изготвя индивидуалната оценка на потребностите от подкрепа и индивидуалния план за подкрепа, прилагайки правилата и методите на работа в услугата (интервюта, тестове, срещи и интервюта с роднини и близки на лицето, проучване на документи и становища на специалисти, анализ на домашната/семеината среда, наблюдения и други методи по преценка на екипа).

(2) Индивидуалната оценка на потребностите включва информация за използваните методи за извършване на оценката и анализ на потребностите на лицето с оглед на възможностите за социално включване, независим живот, възможности за подкрепа в домашна среда и други по преценка на екипа по чл. 40б, ал. 3.

(3) Индивидуалният план за подкрепа включва:

1. целите, които трябва да се постигнат за удовлетворяване на потребностите на лицето;
2. дейностите съобразно вида и профила на социалната услуга за постигане на целите за удовлетворяване на потребностите на

лицето:

- а) ежедневни потребности;
- б) здравни потребности;
- в) образователни потребности;
- г) рехабилитационни потребности;
- д) потребности в свободното време;
- е) потребности от контакти със семейството, приятелите, близки и други лица;
- ж) други потребности в зависимост от оценката по ал. 2;

3. препоръки за мерки за подкрепа в домашна среда;

4. мерки за извеждане от специализираните институции и за социално включване (в случай че лицето е настанено в специализирана

институция);

5. резултатите, които следва да се постигнат в краткосрочен и в дългосрочен план;

6. срок за изпълнение на плана;

7. други предложения на екипа.

(4) По преценка на екипа по чл. 40б, ал. 3 в плана по ал. 3 могат да бъдат включени и препоръки за мерки за подкрепа от социален, здравен, трудов, образователен и друг характер в зависимост от конкретните потребности на лицето.

(5) За задоволяване на здравните потребности на лицето, настанено в специализирана институция, се изготвя план за здравни грижи от лице с подходящо медицинско образование, който е неразделна част от плана по ал. 3 и включва:

1. медицинска история;
2. необходими превантивни мерки;
3. наличие на алергии;
4. потребности от заболяване;
5. потребности от лечение или оздравителни програми;
6. имунизации и наблюдение;
7. хранене и диети;
8. рехабилитация;
9. лична хигиена.

(6) Оценката и планът се подписват от членовете на мултидисциплинарния екип и от лицето и в 3-дневен срок се предоставят на лицето и на органа по чл. 40, ал. 1, т. 1 и 2, издал заповедта/направлението.

(7) Когато лицето ползва повече от една социална услуга, индивидуалният план за подкрепа включва дейностите за постигане на целите, които ще се осъществяват от всички услуги. Координацията на разработването на плана се осъществява от доставчика на тази социална услуга, в която лицето получава 24-часова подкрепа, а ако не ползва такава услуга, координацията се осъществява от доставчика на тази социална услуга, която осигурява целодневна подкрепа на лицето.

(8) Във всички случаи, с изключение на настаняването по чл. 16б от Закона за социално подпомагане, в които оценката по ал. 2 покаже, че в конкретната социална услуга, делегирана от държавата дейност, чрез дейностите, за които се предоставя финансиране от държавния бюджет, не може да се осигурят потребностите на лицето, насочено по реда на чл. 40а, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1, доставчикът изпраща оценката и мотивиран отказ за предоставяне на услугата, както и мотиви за неприлагането на чл. 40а, ал. 4 до дирекция „Социално подпомагане“ и до лицето.

(9) В случаите по ал. 8, когато лицето и дирекция „Социално подпомагане“ не са обжалвали отказа по реда на ал. 10, дирекция „Социално подпомагане“ до 30 дни от изтичането на срока за обжалване на отказа предприема действия за настаняване или насочване на лицето към друга социална услуга, като до настаняването или насочването доставчикът, направил отказа, предлага на лицето тези дейности, чрез които е възможно да бъде подкрепено в рамките на услугата.

(10) Отказът по ал. 8 може да се обжалва от лицето и от дирекция „Социално подпомагане“ по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като до приключване на процедурата по обжалването доставчикът, направил отказа, предлага на лицето тези дейности, чрез които е възможно да бъде подкрепено в рамките на услугата."

§ 8. Член 40г се изменя така:

„Чл. 40г. (1) Доставчикът на социални услуги е длъжен да предостави на потенциалните потребители проект на договор за предоставяне на социални услуги и писмена информация относно:

1. описание на социалните услуги, които се предоставят;
2. опита на доставчика в предоставянето на социални услуги и квалификацията на персонала;
3. условията и правилата за ползване на услугите;
4. процедурата за подаване на жалби.

(2) Доставчикът на социални услуги сключва договор за предоставяне на услуги с потребителя и/или с негов законен представител. В договора се включват задължително:

1. правата и задълженията на страните по договора;
2. описание на дейностите;
3. размерът на таксата за социалните услуги – предмет на договора;
4. срок на договора;
5. условия и начин на прекратяване на договора.

(3) В случай че оценката по чл. 40б, ал. 6 установи необходимост от продължаване на ползването на социалните услуги от лицето и при желание от негова страна, срокът на действие на договора с доставчика се продължава.

(4) Доставчикът на социална услуга, делегирана от държавата дейност, уведомява дирекция „Социално подпомагане“ за всеки сключен, прекратен или продължен договор.

(5) Доставчикът на социална услуга, делегирана от държавата дейност, предоставя на дирекция „Социално подпомагане“ информацията по ал. 1 и информацията относно всички дейности, които се извършват в социалната услуга, и техния профил.“

§ 9. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 21 думите „Специалисти от персонала на дневните центрове участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа“ се заличават;

б) в т. 21а думите „Специалисти от персонала на дневните центрове участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа“ се заличават;

в) в т. 21б думите „Специалисти от персонала на дневния център участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа“ се заличават;

г) в т. 22 думите „Специалисти от персонала на центъра участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа“ се заличават;

д) в т. 23, в изречение първо след думата „година“ се поставя запетая и се добавя „който при необходимост може да се удължава до 6 месеца“;

е) в т. 29 думите „Специалисти от персонала на центъра участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа“ се заличават.

2. В ал. 3:

а) точка 3 се изменя така:

„3. „Криза от социален характер“ е ситуация, в която едно лице е в безпомощност, нестабилност или в опасност за живота, не подлежи на хоспитализация и не е в състояние да се справи само или с помощта на другото, и за чието овладяване са необходими незабавни координирани действия на институциите.“;

б) създава се т. 5:

„5. „Профил на социална услуга“ е целевата група/целевите групи, на които се предоставя.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 10. В Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца, приет с Постановление № 139 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 67 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 93 от 2004 г.; попр., бр. 97 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 115 от 2004 г., бр. 71 от 2006 г., бр. 34 от 2009 г., бр. 27, 29 и 41 от 2010 г., бр. 7 от 2011 г., бр. 95 от 2012 г., бр. 73 от 2013 г., бр. 55 от 2014 г.; Решение № 12921 на Върховния административен съд от 2014 г. – бр. 32 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 80 и 86 от 2015 г. и бр. 34 и 79 от 2017 г.), се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 35 ал. 5 се изменя така:

„(5) В случай че е налице основание за отпускане на еднократната помощ по чл. 10а от Закона за семейни помощи за деца в натура, нейният вид съгласно ал. 4 се определя в доклада по ал. 3 въз основа на предложение на директора на училището, в което е записано детето. Определянето на вида на помощта в натура може да се консултира и с родителите на детето или с лицата, които полагат грижи за него, и с доставчици на социални услуги за деца.“

2. В чл. 37:

а) алинея 6 се изменя така:

„(6) В случай че е налице основание за отпускане на месечната помощ по чл. 7 от Закона за семейни помощи за деца в натура, нейният вид съгласно ал. 5 в случаите, в които детето не е в задължителна предучилищна и училищна възраст, и в случаите по чл. 7, ал. 10 от Закона за семейни помощи за деца се предлага в доклада по ал. 3 или 4 от социалните работници, извършили проверката. Определянето на вида на помощта в натура може да се консултира и с родителите на детето или с лицата, които полагат грижи за него, представители на детски ясли, детски градини и доставчици на социални услуги за деца.“;

б) създава се нова ал. 7:

„(7) В случай че е налице основание за отпускане на месечната помощ по чл. 7 от Закона за семейни помощи за деца в натура, нейният вид съгласно ал. 5 в случаите, в които детето е в задължителна предучилищна и училищна възраст, се определя в доклада по ал. 3 или 4 въз основа на предложение на директора на училището или детската градина, в които детето е записано. Определянето на вида на помощта в натура може да се консултира и с родителите на детето или с лицата, които полагат грижи за него, и с доставчици на социални услуги за деца.“;

в) досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея след числото „6“ се добавя „или 7“;

г) досегашната ал. 8 става ал. 9.

3. В чл. 39:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Помощите в натура с изключение на тези по чл. 36, ал. 5, т. 1 и 2 и чл. 37, ал. 5, т. 1, 2 и 6 се предоставят чрез ваучери, които се издават от Агенцията за социално подпомагане по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане.“;

б) в ал. 2 думите „чл. 37, ал. 7“ се заменят с „чл. 37, ал. 8“.

4. Създава се чл. 41:

„Чл. 41. (1) Помощите в натура по чл. 36, ал. 5, т. 1 и 2 и чл. 37, ал. 5, т. 1, 2 и 6 се предоставят чрез заплащане на съответните такси или средства от дирекция „Социално подпомагане“, като те не могат да надвишават размера на помощта, определен със заповедта по чл. 39, ал. 2.

(2) В случай че плащането по ал. 1 е в размер, по-нисък от размера на помощта, разликата се предоставя в пари на лицето, на което е отпусната.

(3) Плащането по ал. 1 се извършва по банков път.“

§ 11. До 30 април 2018 г. кметовете на общини предприемат необходимите действия за приемане на решения от общинските съвети за промяна на наименованието/наименованията на социалните услуги, делегирани от държавата и местни дейности, в съответствие с регламентираните социални услуги в чл. 36 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане.

§ 12. Постановлението влиза в сила от 1 януари 2018 г. с изключение на § 1, 10 и 13, които влизат в сила от деня на обнародването на постановлението в „Държавен вестник“.

§ 13. До влизането в сила на § 4 пълнолетните лица, поставени под запрещение, които желаят да ползват социални услуги, към молбата по чл. 40, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане прилагат и копие от съдебното решение за поставяне под запрещение и копие от удостоверение от органа по настойничеството и попечителството за учредяване на настойничество/попечителство, ако органите по чл. 40, ал. 1 не разполагат с тях. Лицата прилагат и становище на техния попечител/настойник. Когато лицето, поставено под запрещение, не може да представи становището на своя попечител/настойник, лицата, до които е отправена молбата за ползване на социална услуга, го изискват от попечителя/настойника.

Министър-председател: **Бойко Борисов**

Главен секретар на Министерския съвет: **Веселин Даков**